

Ігор Горошкін,
*кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник
відділу навчання іноземних мов
Інституту педагогіки НАПН України,
e-mail: igorgoroshkin@gmail.com*

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 5-6 КЛАСІВ В ІНШОМОВНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Ключові слова: культурна компетентність, іноземні мови, заклади загальної середньої освіти.

Необхідність формування культурної компетентності здобувачів освіти зумовлена вимогами Державного стандарту базової середньої освіти, у якому окреслено, що культурна компетентність «передбачає наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин України, інших країн і народів; здатність розуміти й поцінювати творчі способи вираження й передачі ідей і смислів у різних культурах через різні види мистецтва й інші культурні форми; прагнення до розвитку й вираження власних ідей, почуттів засобами культури й мистецтва потребує сформованих умінь використовувати мову для духовного, культурного й національного самовираження й самовияву» [1].

Учні 5-6 класів закладів загальної середньої освіти, згідно з вимогами модельної навчальної програми з іноземних мов для 5-9 класів, ознайомлюються з такими темами, як «Харчування» (національні страви), «Подорож», «Рідне місто/село» (основні історичні та культурні відомості), «Свята і традиції» (календар свят, традиції святкування в Україні та країні, мова якої вивчається), «Україна» (загальні відомості), «Країна виучуваної мови» (загальні відомості), що сприяє усвідомленню учнями цінності культури для людини й суспільства [2].

Значний пізнавальний, розвивальний та виховний потенціал на уроках іноземної мови має робота з текстом як засобом формування культурної компетентності. Головною вимогою до тексту є наявність країнознавчого змісту – інформації про культуру, історію, географію, традиції країни, мова якої вивчається. Важливим складником навчальної діяльності учнів є контроль прочитаного. Контроль може здійснюватися в різних формах - відповіді на запитання, переказ, оцінювання висловлень за їх відповідністю змісту тексту, тести тощо.

Ефективною вважаємо роботу з наочними матеріалами, що сприяють зоровому сприйманню інформації учнями. У процесі роботи з наочними матеріалами розширюється і закріплюється знання лексичних одиниць мови, граматичних навичок, розвивається уява, а учень прагне до аналізу і синтезу побаченого. На уроці можуть бути представлені ілюстрації, репродукції картин відомих художників, фотографії, географічні мапи, малюнки, буклети, що несуть важливу лінгвокраїнознавчу інформацію. Добір таких матеріалів сприяє врахуванню емоційно-оцінного аспекту формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності, адже учні висловлюватимуть свої враження, почуття, емоції від побаченого, почутого. Така діяльність позитивно впливає на розвиток комунікативних умінь учнів, формування в них культурної компетентності.

Література

1. Державний стандарт базової середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України № 898 від 30 вересня 2020 року. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>
2. Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти / **Редько В. Г.**, Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М. *Рекомендовано МОН України* (від 12.07.2021 наказ № 795). Київ : МОН України, 2021. 42 с.
URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetar.z.2022/Inozemni._movy.5-9-kl/Inoz.mov.5-9-kl.Redko.ta.in.14.07.pdf